

کمیسیون سلامت اتاق تهران: ظرفیت

انبار ۲۰میلیون واکسن را نداریم

صفحه ۳

سرمقاله

بازی اشکنک داره

فرشاد پرویزیان عضو انجمن اقتصاددانان ایران

در سنین کم، هنگام بازی با همسالان در کوچه به زمین خوردم و دردم گرفت، یکی از بچه‌مل‌ها با کلامی آهنگین خواند: بازی اشکنک داره سر شکستنگ داره.

در سایت روزنامه بخوانید:

آن روز مفهوم دقیق این جمله را متوجه نشدم؛ اما دانستم هنگام بازی، اگر از زمین خوردن و خراش و درد و سوزش ناله کنم جایی برای بازی نخواهم داشت و بعدتر فهمیدم راه پرهیز از اشکنک، کسب مهارت است و البته

بعدترها دیدم که عده‌ای نه فقط مهارت حفظ خود، بلکه مهارت به اشکنک دادن دیگران (بخوانید رانت از انواع و اقسام آن) را نیز دارند.

اشکنک یا اشکلک اشاره دارد که بازی و هیجان، خالی از صدمه نیست. البته در بازی عاقلانه و به دور از هیجانات افراطی، قطعا آسیب جدی به کسی وارد نمی شود؛ یعنی انسان در هر حرفه‌ای که با می‌گذارد باید به شرایط آنجا و موضوعاتی که او را تهدید می‌کند آگاه باشد و به ضرر و سود آن پی ببرد. آنگلوساکسون‌ها نیز می‌گویند: "When you play you must pay" وقتی بازی می‌کنی باید بهایش را هم بپردازی.

ماه پایانی سال ۹۸، فردی نه‌چندان آشنا از من در باره بورس پرسید و صادقانه آنچه می‌دانستم، گفتم و هشدار دادم مراقب قواعد این بازی باشید. آن عزیز ناآشنا، شروع کرد به بد و بیراه که هرچه می‌کشیم از همین امثال شماس‌ت که چند کتاب اقتصاد خوانده‌اید و هیچ از بازار نمی‌دانید و اصلا چند میلیارد را یک‌جا دیدم‌اید؟ برای جلوگیری از ادامه بحث، در یک جمله گفتم امیدوارم متضرر نشوید و من اشتباه اقتصاد خوانده باشم؛ و القصه سقوط بورس.

روزهای اخیر مطلبی عجیب دیدم که دو نمودار شاخص بورس و تورم نقطه به نقطه را کنار هم گذاشته که هم‌جهت با هم هستند و باز همین ربط شبهه‌ناک سراسر ایراد را درست مایه سرخه ۵۸ نفر نویسنده نامه در باره اوضاع بورس کرده‌اند.

الف- ابتدا در باره نمودار گول‌زنک شما (معنی گول زنگ را در ادبیات تربیت فرزند جست‌وجو کنید):

۱- نرخ تورم از جنس درصد است و شاخص بورس از جنس سطح و اساسا قابل مقایسه نیستند.

۲- تورم نقطه به نقطه بدون دربرگیری حقایق نرخ تورم پیوسته سالانه که پیانگر یک فریم یا عکس از یک فیلم پیوسته یکساله است، در بسیاری موارد فاقد ارزش پژوهش است.

۳- متغیرهای پولی دارای ریشه واحد در سطح هستند و این نمودار نشود ی بیانگر رابطه همبستگی یا علّی بین دو متغیر نیست.

۴- متغیرهای پولی با وقفه بر اقتصاد تاثیرگذارند.

۵- متغیر شاخص کل از پدیده گام تصادفی پیروی می‌کند و برای درک روابط علی یا شویه‌های تغییرپذیری استفاده کنید که در کتب اقتصادسنجی قابل آموزش است.

۶- قواعد بازی جمع صفر را مجدد مطالعه فرمایید.

۷- رشد سهام یا ناشی از رشد حقیقی فعلی یا انتظاری آینده و یا متأثر از تورم فعلی دارایی‌ها یا تورم انتظاری است.

۸- حضراتی که خیال می‌کردید با رفتن مردم به بورس، تورم کنترل می شود، بداندی رفتار توده‌وار در بورس، موتنا فشار را بر قیمت کالاها کم می‌کند و طی تعدیل مجدد سید دارایی، ابتدا سایر دارایی‌ها و بعد قیمت کالاها را با شدتی بیشتر به پیش می‌راند.

۹- تحلیل فشار بر نرخ ارز و ارتباط آن با خروج سرمایه و تعدیل قیمت سهام نیز احتمالا از حوزه محاسباتی شما خارج باشد.

ب- در باره برخی طراحان و تحلیلگران چنین نمودارها:

من نیز برخی دیدگاه‌های تعدادی از نویسندگان آن نامه را نپذیرفته‌ام و حتی تعداد زیادی از این عزیزان اتفاقا متخصص در حوزه مدیریت مالی هستند و نه اقتصاددان؛ اما عزیزان برقرار دل، راه مباحثه علمی به سرخه گرفتن نیست و اگر یاری علمی‌تان هست با ایشان وارد گفت‌وگو علمی شوید والا زردنویسی در شبکه‌های مجازی که چندان هنر نیست. اگر پهلوانید و نه میدان‌دار کوچه‌های خلوت، به میدان مباحثه علمی با ایشان بروید. اشکنک را به جان خریدم‌اید؛ سرشکستنتن را هوار نزنید که نشان دهید بی‌مایه بازی شده‌اید. اگر منظورتان برای تخفیف آلام زیان‌دیدگان بورس، حمایت اقتصاد کلان از بازار سرمایه است، بداندی و آگاه باشید تنها در حال افزایش ریسک‌های اقتصاد کلان هستید؛ کاهش نرخ سود بانکی و فشل‌تر کردن شبکه بانکی، نتیجه ای جز تحمیل تورم سنگین‌تر به کل جامعه ندارد.

از بیمه سرمایه در این بازار می‌گویید؟ بداندی و آگاه باشید اینجا بانک نیست. اگر کسی از قواعد بازی تخلف کرده است او را تمشیت کنید و از جیب اقتصاد کلان، یعنی همه جامعه خرج نکنید. یادتان رفته غائله موسسات مالی و اعتباری را که با افتخار از جیب کل جامعه به قیمت افزایش پایه پولی و تحمیل تورم سنگین به کل جامعه، جبران کردید.

ج- سخنی با دلسوزان واقعی اقتصاد:

راه بهبود اوضاع بورس و اقتصاد کلان همانا رشد اقتصادی واقعی و ایجاد سود حقیقی است. به‌خوبی می‌دانید هموار کردن رشد اقتصادی در گرو چه راهکارهایی است.

عصر اقتصاد

هوالرزاق

www.asre-eghtesad.com

روزنامه بین المللی اقتصادی صبح ایران

شنبه ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۰ . ۱۰ می ۲۰۲۱

۱۸ رمضان ۱۴۴۲ . سال هجدهم . شماره ۴۶۵۹

۸ صفحه . ۷۰۰۰ تومان

روز جهانی کار و کارگر گرامی باد

مجیدمحمدپور

رئیس هیأت مدیره استصنا

این بازار با خروج ایران کنار آید. در کنار تحریم صادرات نفت ایران، ایالات متحده ۲۶ نهاد

مرتبط با شرکت ملی نفتکش را نیز تحت تحریم‌ها قرار داد و علاوه بر بازگرداندن ۲۹ کشتی به تحریم‌ها، ۱۷۰ کشتی جدید، از جمله ۵۳ فروند مرتبط با شرکت ملی نفتکش را تحریم کرد. این عوامل موجب شد که بعد از اعمال تحریم‌های آمریکا در اعلام و اوفک بیش از ۷۰۰ فرد، موسسه، هواییات و کشتی‌های را در فهرست تحریم قرار داد. در این میان، صنعت نفت از مهم‌ترین بخش‌های اقتصادی ایران بود که مورد تحریم قرار گرفت و دولت ترامپ درصد آن برآمد که درآمد‌های صادراتی ایران را به صفر برساند. برخی تغییرات بنیادی

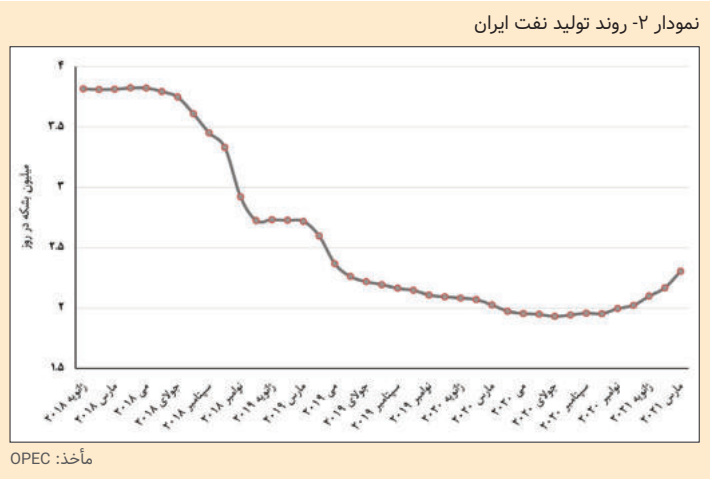
بخش نفت ایران در بهار ۱۳۹۷ به ترتیب ۲/۳ و ۵/۲ درصد بود که با اعلام آغاز تحریم‌های دولت ترامپ (می ۲۰۱۸ مصادف با اردیبهشت ۱۳۹۷) شروع به کاهش کرد؛ به گونه‌ای که تا فصل دوم ۱۳۹۹، رشد ارزش افزوده بخش نفت همواره منفی بوده و رشد تولید ناخالص داخلی کل نیز در اکثر فصل‌ها، ارقام منفی و نشان می‌دهد. تشکیل سرمایه ثابت ناخالص (ماشین آلات و ساختمان) شاخص دیگری است که تلاش یک کشور را برای ایجاد ظرفیت تولید نشان می‌دهد. همان‌گونه که مشاهده می‌شود، پس از اعمال تحریم‌های آمریکا در سال ۱۳۹۷ تا فصل دوم ۱۳۹۹، تشکیل سرمایه ناخالص ایران

در سایت روزنامه بخوانید:

نیمه نخست سال ۲۰۱۸ میلادی، اتحادیه اروپا، چین، هند، به عنوان بزرگ‌ترین مشتریان نفتی ایران، روزانه به ترتیب ۶۸۹، ۶۵۰ و ۵۵۰ هزار بشکه نفت از ایران خریداری می‌کردند و میزان

در دوماهه نخست ۲۰۲۱ به چین بوده است. رویترز، میزان صادرات نفت ایران به چین در ماه ژانویه و فوریه ۲۰۲۱ را نیز به ترتیب ۴۹۰ و ۷۹۷ هزار بشکه در روز اعلام و پیش‌بینی کرده است که با ادامه این روند، واردات نفت چین از ایران در ماه مارس به حدود ۱ میلیون بشکه در روز برسد. اگرچه این افزایش صادرات آمریکا و کاهش اندک فشار حداکثری تحریم‌ها نیز در اکثر فصل‌ها، ارقام منفی و نشان می‌دهد. تشکیل سرمایه ثابت ناخالص (ماشین آلات و ساختمان) شاخص دیگری است که تلاش یک کشور را برای ایجاد ظرفیت تولید نشان می‌دهد. همان‌گونه که مشاهده می‌شود، پس از اعمال تحریم‌های آمریکا در سال ۱۳۹۷ تا فصل دوم ۱۳۹۹، تشکیل سرمایه ناخالص ایران

منفی بوده و تنها در فصل سوم ۱۳۹۸ اندکی مثبت شده است. بررسی دقیق‌تر این شاخص نشان می‌دهد که حتی در سال ۱۳۹۸ برای نخستین بار، رقم موجودی سرمایه خالص واقعی، افت پیدا کرده است. این افت حاکی از آن است که میزان استهلاک از انباشت سرمایه‌گذاری پیشی گرفته که پیامد آن منفی شدن رشد موجودی سرمایه بوده است. به سخن ساده، باید گفت که تحریم‌ها، موتور سرمایه‌گذاری محرک اصلی رشد (از طریق ایجاد تقاضای موثر، افزایش بهره‌وری و توان رقابت‌پذیری) در کشور است را متوقف کرده است. بنابراین می‌توان نخستین پیامدهای بازگشت آمریکا به برجام را بهبود شاخص‌های کلان اقتصادی دانست که به واسطه تحریم‌ها به‌شدت تضعیف شده‌اند. برای مثال، در زمینه تولید و صادرات نفت، به دلیل ظرفیتهای خالی در صنعت نفت ایران، بلافاصله بعد از رفع تحریم‌ها، امکان افزایش تولید و صادرات وجود دارد؛ کما اینکه در ماه‌های اخیر نیز نشانه‌هایی از بهبود اوضاع در شاخص‌های تولید و صادرات نفت دیده شده است. همان‌گونه که در نمودار شماره ۲، قابل مشاهده است، بر اساس آمارهای ثانویه آیوِیک، از آگوست سال ۲۰۲۰ روند تولید نفت ایران پس از ماه‌ها روند نزولی، افزایشی شده است. در ماه مارس ۲۰۲۱، میزان تولید نفت ایران به ۲٫۳۰۴ میلیون بشکه در روز افزایش یافته که نشان می‌دهد تولید نفت ایران برای اولین بار از ماه می ۲۰۱۹ که مصادف با آغاز سیاست فشار حداکثری دولت ترامپ بود، بیشتر شده است. در حوزه صادرات نفت نیز خبرها از افزایش صادرات حکایت دارد.

بر اساس گزارش‌های رویترز، در ۱۹ روز نخست ماه مارس، چین بالغ بر ۶۵۰ هزار بشکه در روز از ایران نفت خریداری کرده که این میزان تقریباً برابر با نیمی از صادرات نفت عربستان

رئیس اتاق ایران و امارات: انتخابات

به رکود اقتصادی دامن می‌زند

صفحه ۴

خودروساز ویتنامی

رقیب جدید تسلا در بازار

خودروهای برقی

مترجم: علی اسدی خمایی

ویتناگروپ، شاخه اتومبیل‌سازی غول صنعتی ویتنام، به بازار اتومبیل‌های برقی در ایالات متحده آمریکا چشم دوخته

است. این شرکت با سری ماشین‌های وین‌فست خود بازار آمریکا را هدف گرفته و امیدوار است که اس.یو.وی‌های برقی این شرکت به قدری خوب باشند که مشتریان آمریکایی را از تولیدکنندگان داخلی این کشور یعنی تسلا و جنرال موتورز دور کنند.

وین‌فست به تازگی وارد صحنه خودروسازی شده و اکنون برند پنجم اتومبیل در ویتنام است. با این حال این شرکت ارزشهای بزرگی دارد؛ به طوری که بازاری به بزرگی ۶۰ میلیارد دلار را در ایالات متحده آمریکا برای خود متصور است.

مدیرعامل این شرکت، انگوانین تی آن، به رویترز گفت که این خودرو در سال ۲۰۲۲ به بازارهای آمریکا و اروپا وارد خواهد شد. او افزود: «ما همزمان وارد آمریکای شمالی- یعنی کانادا و ایالات متحده آمریکا- و کانادا خواهیم شد. در اروپا هدف ما آلمان، فرانسه و هلند است.»

ویتنام یکی از سریع‌ترین اقتصادهای آسیایی در حوزه املاک و مستغلات، اقامت‌گاه‌های گردشگری، مدراس، بیمارستان‌ها و گوشی‌های هوشمند فعالیت می‌کند. با وجود این پشتوانه قوی، وین‌گروپ که مالک برند وین‌فست است برای ورود به بازار خودروهای برقی باید با غول‌های صنعتی نظیر جنرال موتورز، تویوتا و فوکنس‌واگن که ده‌ها میلیارد دلار برای توسعه ماشین‌های الکتریکی و خودروهای بدون راننده سرمایه‌گذاری کرده‌اند، رقابت کند. این شرکت که در سال ۲۰۱۷ بنیانگذاری شده، با تیمی که هدایت آن را مدیران سابق جنرال موتورز بر عهده دارند، قصد دارد در ابعاد و قیمت، با پیشنهاد یک اس.یو.یو. به بازار که مدیرعامل شرکت معتقد لوکس‌تر از گزینه‌های موجود است، با رقبا رقابت کند.

وین‌فست همچنین گزینه لیزینگ باتری را که گران‌ترین بخش یک خودروی الکتریکی است، به برنامه فروش خود اضافه کرده است. گزینه یادشده به این معنی است که قیمت باتری به قیمت نهایی خودرو اضافه نخواهد شد. بنا بر اطلاعات منتشرشده در ارائه‌های این شرکت، وین‌فست از سایر خودروهای الکتریکی موجود در بازار ارزان‌تر خواهد بود.

مدیرعامل این شرکت در مورد قیمت احتمالی خودرو اظهار نظر نکرد؛ با این حال گفت که برای فروش سالانه ۴۵ هزار خودرو در بازار ایالات متحده آمریکا برنامه‌ریزی کرده است. اس.یو.وی‌های تسلا در این بازار با حدود قیمتی ۵۰ هزار دلار به فروش می‌رسند.

نفوذ خودروسازان آسیایی در بازار آمریکا مسبق به سابقه است. تویوتا در دهه ۱۹۷۰ و هیوندایی در دهه ۱۹۸۰ توانستند با ارائه محصولات خود، سهم بازار را از خودروسازان آمریکایی بریابند.

با این حال وین‌فست که سال گذشته موفق به فروش ۳۰ هزار خودرو در ویتنام شد و هنوز تا سودآوری فاصله دارد، با رقابت سختی روبه‌رو است.

بیل روسو، مدیر اجرایی سابق کرایسلر و مدیر یک شرکت مشاوره در زمینه خودروسازی در شانگهای، در این باره می‌گوید: «بزرگ‌ترین چالش آن‌ها این است که به به مشتریان بقبولاند یک محصول واقعی و یک گزاره ارزشمند و قابل قبول دارند. به نظر می‌رسد این محصول ظاهر و ویژگی‌های قابل قبولی دارد؛ اما این تنها بلیت ورود به بازی است. بردن بازی نیازمند برتری در تکنولوژی یا مدل کسب‌وکار است.»

این شرکت بر روی مدل فروش لیزینگ باتری خود برای جلب نظر مشتریان آمریکایی سرمایه‌گذاری کرده است. بر اساس، مشتری می‌تواند به جای خرید مستقیم باتری، آن را با پرداخت اقساط ماهانه، که معادل هزینه ماهانه بنزین یک خودرو با سوخت فسیلی است، خریداری کند. هنگامی که باتری به ۷۰ درصد عمر مفید خود رسید، شرکت آن را تعویض می‌کند.

پشتتر نیو، خودرو ساز چینی، برای اس.یو. وی‌های برقی از این مدل استفاده کرده است. این ماشین‌ها حدود ۵۵ هزار دلار قیمت دارند.

مایکل دون، مدیرعامل شرکت مشاوره اتومبیل سازی روزهو گو، در این باره‌همی‌گوید: «هیچ شرکت خودروساز برقی در آینده نزدیک نمی‌تواند تسلا را شکست دهد. اما خبر خوب این است که شرکت‌های نظیر وین‌فست برای برنده شدن، نیازی به شکست ندارند؛ تسلا ندارد؛ آن‌ها تنها باید بخشی از ۶۵ میلیون فردی را که در سال ۲۰۲۰ خودروهای بنزینی خریدند را قانع کنند که خودروی برقی بخرند.»

وین‌فست که خطوط تولیدی برای تولید ۲۵۰ هزار خودرو در سال در اختیار دارد، برای خلاص شدن از هزینه‌های واسطه‌گری قصد دارد که بخش عمده فروش خود در آمریکا را به صورت آنلاین انجام دهد. این شرکت همچنین جرمی استایدر را، که ۱۰ سال سابقه کار در شرکت تسلا را دارد، به عنوان مدیر ارشد رشد در ایالات متحده آمریکا استخدام کرده است. اکنون نزدیک به ۱۰۰ نفر در خاک ایالات متحده آمریکا برای این شرکت کار می‌کنند.

استایدر در این باره به رویترز می‌گوید: «نزدیک کردن ایالات متحده آمریکا و ویتنام به یکدیگر با کمک وین‌فست، بسیار هیجان‌انگیز است.»

منبع: رویترز

در بازار نفت نیز موجب می‌شد که آمریکا برای تحریم بخش نفت و کاهش شدید صادرات آن با مشکل زیادی مواجه نشود. از جمله این عوامل، افزایش شدید تولید نفت شیل آمریکا، در راستای دستیابی به استقلال انرژی و وجود مازاد عرضه نفت در بازار جهانی بود. بنابراین اگرچه تولید نفت تا قبل از روی کار آمدن ترامپ روند افزایشی داشت، در دوره ۴ ساله دولت او، بر شدت آن افزوده شد تا جایی که تولید نفت این کشور در ماه‌های پایانی سال ۲۰۱۹ به بیش از ۱۲/۸ میلیون بشکه در روز افزایش یافت.

بنابراین برخلاف تحریم‌های سال ۲۰۱۲ که کشورها می‌توانستند در مقابل کاهش واردات، به خرید نفت از ایران به صورت محدود ادامه دهند، در دوره ترامپ، به دلیل افزایش تولید نفت آمریکا و مازاد عرضه در بازار، قطع صادرات نفت ایران دنبال شد و به ۸ کشور که جزء مشتریان اصلی نفت ایران بودند، اجازه داده شد که تنها تا ۲ می ۲۰۱۹، به خرید نفت از ایران ادامه دهند؛ اما پس از این تاریخ می‌بایست خرید نفت از ایران را به یکباره قطع کنند.

برای پرهیز از هرگونه اختلال در عرضه نفت و تأمین امنیت انرژی کشورهای مصرف‌کننده، عربستان، امارات و کویت نیز مأمور شدند تا تولید نفت خود را افزایش دهند. مجموعه این اقدامات موجب شد که با خارج شدن نفت ایران از بازار نفت، شوک اساسی به بازار وارد نشود و

انالله وانا الیه راجعون

همکار گرامی سرکار خانم ملکی

درگذشت همشیره همسر گرامیتان را به شما و خانواده محترم تسلیت عرض نموده و از خداوند متعال

برای آن مرحوم، مغفرت و رحمت و برای شما بازماندگان صبر و بردباری خواستاریم.

از طرف روزنامه عصر اقتصاد

